

Voorwoord

Burgemeesters komen elke dag in aanraking met groot en klein leed van bewoners in hun gemeenten. Vaak is dat het gevolg van criminaliteit of overlast. Het is een van onze belangrijkste opgaven om daar zoveel als mogelijk aan te doen. Het leed is soms niet te helen, dus liever nog moeten het worden voorkomen. Daarvoor werken wij in de regio samen met velen en niet in de laatste plaats met de bewoners zelf. Ik stel hen daarbij altijd de vraag wat er beter kan en hoe zij ook zelf kunnen bijdragen.

De benodigde samenwerking vind ik ook in de in 2013 ontstane regio Rotterdam. Met het regionaal beleidsplan dat voor u ligt, geven de 33 gemeenten, het Arrondissementsparket Rotterdam van het Openbaar Ministerie en de eenheid Rotterdam van de Nationale Politie sturing aan onze gezamenlijke inspanningen voor de periode 2015 - 2018. We hebben onze plaats ingenomen in het nieuwe politiebestedel en het werk voortgezet, verenigd in het Regionaal Veiligheidsoverleg.

Deze regio is omvangrijk en divers. De uitdagingen verschillen vaak van buurt tot buurt. Daarom blijft de sturing en besluitvorming nabij de bewoners en ondernemers waar het om gaat. Met de politie, lokale veiligheidspartners en in de gemeenteraden komt het lokaal veiligheidsbeleid tot stand. En daar voeren de gemeentelijke colleges de regie over om zo alle mogelijke oplossingen te benutten. Wij vinden die lokale aanpak een van de belangrijkste vertrekpunten.

Er zijn zeker ook onderwerpen die ons allen op het regionale niveau binden. De keuzes die wij daarin maken, zijn uitgewerkt in dit plan. De regionale samenwerking stelt ons in staat om krachten en kennis te bundelen. Op een aantal thema's zijn er ook regionale voorzieningen gecreëerd. Vele handen maken immers licht werk. Door jaarlijks verslag te doen van de resultaten en onze doelen te herijken, kunnen wij ook laten zien waar het werk van die vele handen toe leidt.

Kijkend naar de voorgaande beleidsperiode op het gebied van criminaliteit en overlast concludeer ik dat, hoewel we nog lang niet tevreden mogen zijn, er forse resultaten zijn bereikt. Een daling op vrijwel alle fronten van de geregistreerde criminaliteit, een spectaculaire teruggang op het gebied van de zeer ingrijpende roofovervallen en straatroven en ook de dienstverlening is verbeterd door nauwer contact met slachtoffers en door hechte samenwerking met bewoners.

Er is ook een grote stap gezet in de wijze waarop dat werk is verricht. Oplossingen worden in de breedte gezocht, de handen worden ineen geslagen en de uitvoering op elkaar afgestemd. Daar zijn de resultaten aan te danken en die weg vervolgen wij in de komende periode. Het is duidelijk dat een verdere daling van criminaliteit en overlast niet bereikt kan worden door alleen repressief en handhavend optreden. Er zal dieper moeten worden gegraven en breder moeten worden gekeken naar de onderliggende problemen en structurele oorzaken. Uiteindelijk gaat het er om dat de verbeteringen die er zijn, ook worden beleefd. Het beleid dat ik u presenteer, heeft ten doel dat bewoners en ondernemers vertrouwen hebben in onze aanpak en de resultaten hiervan ervaren.

Ik nodig u uit dit regionaal beleidsplan te lezen en waar mogelijk bij te dragen aan de veiligheid in onze regio. Daar dank ik u voor, mede namens de inwoners en het Regionaal Veiligheidsoverleg van de regio Rotterdam.

ing. A. Aboutaleb,

regioburgemeester regio Rotterdam.

Samenvatting

Binnen de regio is er sprake van een grote diversiteit aan veiligheidsproblemen. De aanpak hiervan vindt primair plaats op gemeentelijk niveau en door het Openbaar Ministerie voor wat betreft de bestrijding van de criminaliteit. Het Regionaal Veiligheidsoverleg kiest er voor om ter ondersteuning van het lokale veiligheidsbeleid de aanpak van een aantal thema's op regionaal niveau te borgen en op dat niveau daarover afspraken te maken. De doelstellingen van het regionaal beleidsplan voor de periode 2015 - 2018 zijn:

- een afname van de criminaliteit en overlast op de volgende regionale thema's
  - High Impact Crime-delicten (HIC),
  - Jeugd,
  - Drugs,
  - Veiligheid in de buurt en,
  - Ondernijning;
- een toename van vertrouwen in veiligheid zodat dit gelijk is aan het landelijk gemiddelde;
- eenzelfde tevredenheidstoename bij burgers over de dienstverlening van de politie in de regio.

Het regionaal beleidsplan beschrijft de veiligheidsproblematiek per operationeel thema en schetst een ambitie en de contouren van een regionale aanpak. Jaarlijks stelt het Regionaal Veiligheidsoverleg de doelstellingen per thema vast en stelt de politie een jaarschijf op, waarin de aanpak vertaald wordt naar concrete activiteiten. In 2017 volgt een evaluatie van de regionale thema's.

Zowel lokaal als regionaal wordt gewerkt vanuit een probleemgerichte aanpak. Deze aanpak is gebaseerd op een gedeelde verantwoordelijkheid en inzet van de (keten)partners politie, het Openbaar Ministerie, de gemeenten en de door hen in het leven geroepen gezamenlijke veiligheidsvoorzieningen RIEC, VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam en Veiligheidshuizen. Afhankelijk van de aard van de veiligheidsproblematiek en/of de benodigde interventie(s) neemt soms de politie het initiatief in de samenwerking, soms zal een andere partner het voortouw nemen. Het uitgangspunt is een gezamenlijke inspanning en gedeelde verantwoordelijkheid voor het bereiken van de beoogde resultaten.

De geregistreerde criminaliteit in de regio is vanaf 2010 gedaald. De daling doet zich voor bij vrijwel alle delictsoorten. Het (zelfgerapporteerde) slachtofferschap van criminaliteit ontwikkelt zich ook duidelijk positief. Om een verdere daling van de criminaliteit te realiseren, en in het bijzonder ook de veiligheidsbeleving te versterken, is het van belang om de komende periode de inzet te intensiveren op de structurele factoren die een rol spelen bij overlast, criminaliteit en de beleving daarvan. De politie bestrijdt samen met partners deze structurele factoren door de volgende veiligheidsstrategieën toe te passen: vroegsignalering, verzwakken van dader- en gelegenheidsstructuren, versterken van de weerbaarheid van de samenleving, optreden als één overheid en verhogen van dienstbaarheid, zichtbaarheid, responsiviteit en snellere afdoening.

High Impact Crime-delicten

High Impact Crime-delicten zijn delicten die ernstig inbreuk maken op de persoonlijke integriteit van slachtoffers en leiden tot onrust in de buurt en in sommige gevallen in de samenleving. Binnen de regio ligt de focus op overvallen, straatroof, woninginbraak en geweld in afhankelijkheidsrelaties. Ook is er aandacht voor geweld tegen medewerkers met een publieke taak. De ambitie is om het aantal misdrijven verder terug te dringen, daarmee het vertrouwen in veiligheid te verbeteren en het dienstverleningsniveau met betrekking tot HIC-delicten te verhogen.

De aanpak bestaat o.a. uit verbetering van de informatiepositie, heterdaadkracht en opsporing, eenheidsbrede regie op de decentrale uitvoering van de aanpak in de regio, persoons- en systeemgerichte aanpak in samenwerking met gemeenten, Openbaar Ministerie en andere (zorg)partners onder regie van de Veiligheidshuizen, afpakken van crimineel vermogen en preventieve maatregelen en nazorg van gemeenten en het Openbaar Ministerie. Ook worden aangevers geïnformeerd over de voortgang in afhandeling van hun aangifte. Om het daders van HIC-delicten zo moeilijk mogelijk te

maken om gestolen goederen te verkopen is er een aanpak van heling. Ook is er een aanpak gericht op mobiele bendes.

Jeugd

Binnen de regio ligt de nadruk op de aanpak van jeugdcriminaliteit, kwetsbare jeugdigen, jeugd & middelengebruik en jeugd & social media. De politie en het Openbaar Ministerie pakken jaarlijks alle criminele jeugdgroepen strafrechtelijk aan als onderdeel van een integrale aanpak van de desbetreffende gemeente. Het ambitie is het ondermijnende effect van criminele jeugdgroepen op de veiligheid en -beleving in de wijk terug te dringen, nieuwe aanwas van jeugdige criminelen door vroegsignalering te voorkomen en in te zetten op het weerbaar maken van jongeren in de omgang met social media en middelengebruik onder jeugdigen terug te dringen.

Veiligheid in de buurt

Het thema Veiligheid in de buurt heeft betrekking op de (on)veiligheidsbeleving van burgers en ondernemers, kwetsbare wijken, kwetsbare personen en woonoverlast. De veiligheidspartners willen maximaal bijdragen aan positieve beïnvloeding van de veiligheidsbeleving van burgers en ondernemers. De politie zal bij de aanpak van veiligheidsproblemen aansluiten bij hun behoefte door actief te zoeken naar cocreatie met burgers en communicatie op maat.

Drugs

De drugscriminaliteit, en in het bijzonder de drugshandel, vormt een bron voor andere vormen van criminaliteit in wijken en buurten. Tevens heeft drugscriminaliteit een forse ondermijnende werking op kwetsbare wijken en groepen. De ambitie is om de infrastructuur van de drugscriminaliteit, specifiek op het grensvlak van straathandel en tussenhandel en de tussenhandel zelf, te verstoren en dader- en gelegenheidsstructuren te bestrijden. In samenwerking met de partners in het RIEC, betrokken gemeenten, het Openbaar Ministerie en de Veiligheidshuizen wordt een integrale probleemgerichte aanpak vormgegeven gericht op het bestrijden van (lokale) kopstukken, criminele families en netwerken, facilitators, drugsrunners en –dealers en het beperken van de instroom van “nieuwe drugscriminelen” .

Ondermijning

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt onze samenleving door vermenging van onder- en bovenwereld, door ontwrichting van economische branches en het maatschappelijk en financieel-economisch verkeer en door (bewuste of onbewuste) corrumpering van cruciale onderdelen van onze rechtstaat. Het thema Ondermijning heeft hier betrekking op fraude, cybercrime, integriteit in de haven en de thema's die benoemd zijn in het RIEC-convenant. De aanpak van de politie is gericht op de aanpak van criminele samenwerkingsverbanden en opsporing, vervolging en afpakken van illegaal verkregen vermogen. De komende jaren wordt er structureel en integraal gewerkt aan het inzichtelijk maken van gelegenheidsstructuren en het terugdringen ervan. Voor de informatie-uitwisseling die daarvoor nodig is, wordt gebruik gemaakt van de RIEC-structuur. De beoogde effecten zijn het bemoeilijken van de lokale inbedding van georganiseerde criminaliteit door barrières op te werpen en het vergroten van het vertrouwen van burgers in de maatschappelijke integriteit.

Ontwikkelthema's

Om de operationele doelstellingen van dit regionaal beleidsplan te realiseren, zet de eenheidsleiding in op het verhogen van de responsiviteit van de eigen organisatie. Onderdelen hierin zijn verbetering en uitbreiding van de dienstverlening, samenwerking met burgers en ondernemers en burgerparticipatie, slachtofferzorg en ZSM 2.0. Digitalisering binnen de politie betekent dat de politie zich zelf moeten toerusten op de eisen die de verdergaande digitalisering aan de organisatie en medewerkers stelt.

Het Regionaal Veiligheidsoverleg heeft de operationele sterkte (OS) en niet operationele sterkte (NOS) verdeeld over de verschillende onderdelen van de politie-eenheid. Deze verdeling wordt in 2017 geëvalueerd.

Beschrijving van de regio Rotterdam

Het gebied van politie-eenheid Rotterdam strekt zich uit van Leerdam in het oosten tot Hoek van Holland in het westen (80 km) en van Lansingerland in het noorden tot Goeree-Overflakkee in het zuiden (60 km). In dit uitgestrekte gebied wonen 1,75 miljoen mensen in 33 gemeenten. De grootste gemeente is Rotterdam met 616.000 inwoners, de kleinste gemeente is Strijen met 8.800 inwoners. De regio kent achterstandswijken in bijvoorbeeld Rotterdam en Dordrecht en landelijke gebieden bij onder andere Albrandswaard en Vijfherenlanden, zware petrochemische industrie in de Botlek en vele recreatiegebieden. Er zijn historische stadjes, VINEX-locaties en toeristische trekpleisters. Binnen de regio zijn er vier betaald voetbalorganisaties, jaarlijks vele grote en kleine evenementen en talloze winkel- en uitgaansgebieden. Cruciale verkeersaders als de A15 en de Nieuwe Waterweg en belangrijke spoorroutes doorsnijden het gebied. Dit zorgt voor dynamiek en diversiteit binnen de regio.

Opvallend is dat de regio Rotterdam als geheel structureel een lager niveau van veiligheid kent dan gemiddeld in Nederland. Uit de Veiligheidsrapportage Regio Rotterdam 2014 blijkt dat in de regio de criminaliteit toeneemt naar mate de omvang en verstedelijking van gemeenten groter wordt. Tegelijkertijd is de positie van de bevolking in sociaal-economisch opzicht in vergelijking met gemiddeld in Nederland relatief zwak. Zo is bijvoorbeeld de prognose voor de werkloosheid in de regio met 11% van de beroepsbevolking relatief hoog in vergelijking met andere delen van het land¹. Ook het percentage vroegtijdige schoolverlaters in het totale voortgezet onderwijs is relatief hoog² – ondanks alle inspanningen om dit voorkomen – net als het aantal laagopgeleiden en bijstandsgerechtigden³. Uniek is de aanwezigheid van een wereldhaven. Het havengebied is één van de belangrijkste logistieke knooppunten van Europa. Het belang van de haven voor de Nederlandse economische sector en voor de logistieke keten is groot. Veiligheid is ook hier van belang. Criminaliteit tast de integriteit en het imago van de haven aan, wat schadelijke gevolgen kan hebben voor de Nederlandse economie en gevaarlijk is voor de mensen die in de haven werken.

De politiezorg in de regio wordt 24 uur per dag, zeven dagen per week geleverd door ruim 6.000 politieprofessionals. Zij zetten zich dagelijks in om hulp te bieden aan hen die dit behoeven, handhaven de openbare orde, doen opsporingsonderzoeken en verrichten talloze andere taken ten behoeve van de veiligheid in de regio. Aanpak van onveiligheid en bestrijding van criminaliteit is allang geen taak meer van alleen de politie. De politie werkt nauw samen met gemeenten en (semi)private partners zoals RET, NS en talloze anderen, onder meer in het havengebied. Tevens participeert de politie in regionale voorzieningen als Veiligheidshuizen, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Veiligheidsregio's en de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam.

¹. Bron: Rabobank, regionale prognose 2014.

². Bron: VSV verkenners, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

³. Bron: Nationale Atlas Volksgezondheid, Ministerie van Volksgezondheid en Milieu.

Leden van het Regionaal Veiligheidsoverleg

Regionaal Veiligheidsoverleg van de politie Rotterdam

De politie treedt bij de handhaving van de openbare orde en bij hulpverlening in een gemeente op onder gezag van de burgemeester. Bij strafrechtelijke handhaving staat de politie onder gezag van de (hoofd)officier van justitie. De politiefchef is belast met de dagelijkse aansturing van de politie-eenheid. De burgemeesters binnen de regio en de hoofdofficier van justitie bepalen samen met de politiefchef de prioriteiten voor de politie, verdelen de politiesterkte over de onderdelen van de politie-eenheid en stellen jaarlijks het jaarverslag van de politie vast. Ook voeren zij het beheer over de gezamenlijke veiligheidsvoorzieningen, zoals het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), Veiligheidshuizen en de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR). Zij komen bijeen in het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) onder voorzitterschap van de regioburgemeester.

B. Blase,
Alblasserdam

H. Wagner,
Albrandswaard

J. van Belzen,
Barendrecht

P.J. Bouvy – Koene
Bernisse

A.J. Borgdorff,
Binnenmaas

G.W.M. van Viegen,
Brielle

J.F. Koen,
Capelle a/d IJssel

J.J. Luteijn,
Cromstrijen

A.A.M. Brok,
Dordrecht

W.E. ten Kate,
Giessenlanden

A. Grootenboer -
Dubbeldam,
Goeree-Overflakkee

A. Barske,
Gorinchem

B. Blase, Hardinxveld-Giessendam

E. van Heijningen
Hellevoetsluis

J. Heijkoop,
Hendrik Ido Ambacht

M.C.W.M. van Nimwegen,
hoofdofficier van justitie

S. Stoop,
Korendijk

A.J. Huijzer,
Krimpen a/d IJssel

C. Rijdsijk
Lansingerland

M. Houtman
Leerdam

J.A. Karssen,
Maassluis

D.R. van der Borg,
Molenwaard

K. Tigelaar,
Oud-Beijerland

C.J.M. De Bruin,
Papendrecht

F. Paauw,
Politiechef

A. Attema,
Ridderkerk

A. Aboutaleb,
Rotterdam/
regioburgemeester

C.H.J. Lamers
Schiedam

A.P.J. van Hemmen,
Sliedrecht

M. Salet,
Spijkenisse

A.J. Moerkerke,
Strijen

J.A. Eenhoorn,
Vlaardingen

P.E. de Jong,
Westvoorne

C. van Ee,
Zederik

D. Schrijer,
Zwijndrecht

Ontwikkelingen en trends in veiligheid

De geregistreeerde criminaliteit in de regio is vanaf 2010 gedaald. De daling doet zich voor bij vrijwel alle delictsoorten. Het (zelfgerapporteerde) slachtofferschap van criminaliteit ontwikkelt zich ook duidelijk positief. Steeds minder inwoners van de regio Rotterdam geven aan zich in het algemeen wel eens of vaak onveilig te voelen. Het aantal burgers dat aangeeft zich in hun eigen buurt wel eens of vaak onveilig te voelen, is stabiel. Wel voelen de inwoners zich in de regio Rotterdam vaker onveilig dan gemiddeld in Nederland. De tevredenheid over het laatste politiecontact verbetert licht. De voldoening over de dienstverlening door de politie is gemiddeld in Nederland wel hoger dan in de regio Rotterdam. In de Veiligheidsrapportage regio Rotterdam 2014 geven de inwoners een 7,1 voor de leefbaarheid in het gebied. Daarbij blijkt dat inwoners van kleinere gemeenten zich over het algemeen veiliger voelen en meer tevreden zijn over de leefbaarheid.

Vier trends zijn naar de toekomst toe van belang voor de veiligheidsontwikkeling in de regio. Dit zijn de economische crisis, digitalisering, demografische ontwikkeling en veranderende rol van de overheid. De uitwerking van deze trends op de veiligheid in de regio kan heel divers zijn. Zo heeft de economische crisis anno 2014 nog grote gevolgen voor het toekomstperspectief van vaak toch al kwetsbare jongeren. Deze groepen jongeren lopen een grotere kans om in de criminaliteit te belanden. Ook zal er een instroom blijven van arbeidsmigranten in met name kwetsbare wijken, waar dit tot overlast, criminaliteit of spanningen kan leiden. Daarnaast zijn arbeidsmigranten zelf kwetsbaar voor uitbuiting en mensenhandel. De steeds verdergaande digitalisering zal naast vele kansen ongetwijfeld ook aangrijpingspunten bieden voor georganiseerde criminele groepen en voor nieuwe vormen van cybercrime. De demografische ontwikkeling is van belang omdat naar verwachting de bevolking binnen de regio zal vergrijzen. Ouderen hebben een andere beleving van veiligheid dan jongeren en zijn kwetsbaarder voor bepaalde soorten criminaliteit, met name misdrijven die gepleegd worden binnen afhankelijkheidsrelaties.

De laatste trend is de veranderende rol van de overheid. Het oplossen van lokale maatschappelijke problemen is niet meer alleen de verantwoordelijkheid van de overheid, maar ook de burger en het bedrijfsleven krijgen hierin een rol. Ondertussen bezinnen veel publieke organisaties zich op de versterking van hun regierol en worden budgetten voor veiligheid en leefbaarheid teruggeschroefd. Ook is sprake van omvangrijke decentralisatieoperaties. Deze laatste ontwikkeling biedt naast (financiële) risico's voor gemeenten ook kansen om nog fijnmaziger dan nu samen met partners in de wijken problemen op te lossen.

1. Regionale veiligheidsthema's

De burgemeesters van de gemeenten in het gebied waar de politie Rotterdam haar taak uitvoert, en de hoofdofficier van justitie hebben samen met de politiechef dit regionaal beleidsplan vastgesteld voor de periode 2015 - 2018. Binnen de regio doet zich een grote diversiteit aan veiligheidsproblemen voor. De aanpak hiervan is primair belegd in de gemeentelijke veiligheidsplannen en bij het Openbaar Ministerie voor wat betreft de bestrijding van de criminaliteit. De gemeentelijke veiligheidsplannen worden vastgesteld door de gemeenteraden en de burgemeester en het college leggen aan de gemeenteraad verantwoording af over de uitvoering daarvan. Bij de uitvoering is één of meerdere basisteams van de politie betrokken. Daarnaast kent de politie regionaal georganiseerde onderdelen en expertise en zijn er eveneens regionaal georganiseerde veiligheidsvoorzieningen, zoals Veiligheidshuizen en het Regionaal Expertise- en Informatie Centrum (RIEC). Op landelijk niveau is er in de vorm van een gezamenlijke Veiligheidsagenda van de minister en regioburgemeesters een aanpak van onderwerpen die vanuit landelijk perspectief aandacht behoeven.

De gemeentelijke veiligheidsplannen vormen de basis van het veiligheidsbeleid in de regio. Het Regionaal Veiligheidsoverleg kiest er voor om op basis van onderstaande criteria de aanpak van bepaalde vormen van criminaliteit en overlast op regionaal niveau te borgen en op dat niveau daarover afspraken te maken. De regionale thema's brengen focus aan in het regionale veiligheidsbeleid, o.a. in de vorm van eenheidsbrede regie bij de politie en commitment voor de aanpak bij de regionale veiligheidsvoorzieningen. De onderwerpen van het eigen veiligheidsbeleid bepalen de gemeenten op basis van lokale prioriteiten en omstandigheden. Het regionale veiligheidsbeleid ondersteunt die lokale aanpak voorzover deze onderstaande thema's betreft. De burgemeesters, de hoofdofficier en de politiechef zijn, elk vanuit de eigen bevoegdheid, gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de regionale thema's.

De doelstellingen van het regionaal beleidsplan voor de periode 2015 - 2018 zijn:

- een afname van de criminaliteit en overlast op de regionale thema's. Regionale thema's zijn:
  - High Impact Crime-delicten (HIC),
  - Jeugd,
  - Drugs,
  - Veiligheid in de buurt en,
  - Ondernijning;
- een toename van vertrouwen in veiligheid zodat dit gelijk is aan het landelijk gemiddelde;
- eenzelfde tevredenheidstoename bij burgers over de dienstverlening van de politie in de regio.

Het regionaal beleidsplan beschrijft de veiligheidsproblematiek per thema en schetst een ambitie en de contouren van een aanpak aan de hand van de hieronder benoemde veiligheidsstrategieën. De doelstellingen per thema worden jaarlijks in het Regionaal Veiligheidsoverleg vastgesteld.

De politie maakt een jaarverslag dat het Regionaal Veiligheidsoverleg vaststelt. Op basis van de doelstellingen, het jaarverslag en de landelijke kaderbrief stelt de politie een jaarschijf op, waarin de aanpak vertaald wordt naar concrete activiteiten. In 2017 volgt een evaluatie van de regionale thema's.

Het Regionaal Veiligheidsoverleg heeft een keuze gemaakt voor de regionale thema's op basis van één of meerdere van de volgende criteria:

- Een lokaal veiligheidsprobleem is districtsoverstijgend en een adequate aanpak vereist een structurele inspanning en coördinatie op meerdere organisatieniveaus binnen de politie.
- Er is een voorkeur voor een gemeenschappelijke aanpak door regionaal georganiseerde veiligheidsvoorzieningen ter ondersteuning van de lokale aanpak.
- Op het niveau van basisteams ontbreken de mogelijkheden om tot een adequate aanpak te komen.
- Alle betrokken partijen willen door het regionaal te benoemen, het belang van een onderwerp benadrukken.
- Er is binnen de hele politie-eenheid een kwaliteitsimpuls nodig.
- Het is nodig om aandacht voor een onderwerp op de landelijke Veiligheidsagenda te borgen.

Overzicht van gemeentelijke prioriteiten en regionale thema's

	Veilige woon- en leefomgeving								Bedrijvigheid en Veiligheid					Jeugd en Veiligheid				Fysieke Veiligheid				Integriteit en veiligheid									
	Sociale Kwaliteit (o.m. overlast)	Woonoverlast	Kwetsbare groepen / kwetsbare wijken	Fysieke kwaliteit (o.m. vernielingen)	Veelvorkomende criminaliteit (o.m. fietsdiefstal, geweld)	woninginbraken (HIC)	geweld in afh. Relatie en huiseijk geweld	Overvallen, straatroof (HIC)	Subjectieve veiligheid/gevoel	subjectieve veiligheid	Veilig winkelgebied	Veilige bedrijventerijnen	Veilig uitgaan	Veilige evenementen	Veilig toerisme	Overlastgevende jeugd	criminele jeugd/individuele probleemjongeren	criminele jeugd	Jeugd en alcohol en drugs	Jeugd en middelengebruik	Veiligheid in en om school	Jeugd en social media	Verkeersveiligheid	Brandveiligheid	Externe Veiligheid	Voorbereiding op rampenbestrijding	Politisatie en radicalisering	Georganiseerde criminaliteit	Ondermijning	Armbtelijke en bestuurlijke integriteit	geweld tegen medewerkers met publieke taak
Alblasserdam																															
Albrandswaard																															
Barendrecht																															
Bernisse																															
Binnenmaas																															
Brielle																															
Capelle ad IJssel																															
Cromstrijen																															
Dordrecht																															
Giessenlanden																															
Goeree Overflakkee																															
Gorinchem																															
Hardinxveld-Giessendam																															
Hellevoetsluis																															
Hendrik-Ido-Ambacht																															
Korendijk																															
Krimpen ad IJssel																															
Lansingerland																															
Leerdam																															
Maassluis																															
Molenwaard																															
Oud-Beijerland																															
Papendrecht																															
Ridderkerk																															
Rotterdam																															
Schiedam																															
Sliedrecht																															
Spijkenisse																															
Strijen																															
Vlaardingen																															
Westvoorne																															
Zederik																															
Zwijndrecht																															

2. Integrale strategie voor veiligheid

Voorop staat een lokale veiligheidsaanpak. Op lokaal niveau stelt de gemeente veiligheidplannen op en maakt over de uitvoering hiervan afspraken met onder andere de basisteams van de politie. Hiermee bindt zij de lokale partners, waaronder nadrukkelijk de politie, aan het lokale veiligheidsbeleid onder regie van de gemeente. Op regionaal niveau is er sprake van een ondersteunende aanpak op de door het Regionaal Veiligheidsoverleg vastgestelde thema's.

Zowel lokaal als regionaal wordt gewerkt vanuit een probleemgerichte aanpak. Deze aanpak is gebaseerd op een gedeelde verantwoordelijkheid en inzet van de (keten)partners politie, het Openbaar Ministerie, de gemeenten en de door hen in het leven geroepen gezamenlijke veiligheidsvoorzieningen Regionaal Informatie en Expertise Centrum, VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam en Veiligheidshuizen. Zij vormen samen de kern van de regionale probleemgerichte aanpak. In de uitvoering neemt soms de politie het initiatief in de samenwerking, soms zal een andere partner het voortouw nemen. Dit is afhankelijk van de aard van de veiligheidsproblematiek en/of de benodigde interventie(s). Het uitgangspunt is en blijft de gedeelde verantwoordelijkheid voor het bereiken van de beoogde effecten en resultaten.

Regionale veiligheidsvoorzieningen

Binnen de regio werken de gemeenten, politie en Openbaar Ministerie met elkaar samen in de volgende gemeenschappelijke veiligheidsvoorzieningen:

- Het Veiligheidshuis Rotterdam en het Veiligheidshuis Zuid-Holland-Zuid zorgen voor een ketenoverstijgende aanpak van complexe persoons- en systeemgerichte problematiek door eenduidige regie over straf-, zorg- en (andere) gemeentelijke partners om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden.
- Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) ondersteunt gemeenten bij de bestuurlijke en alle partners bij de integrale bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
- De VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR) heeft een aanjaagfunctie in de ontwikkeling van integrale samenwerking binnen de regio. De VAR bedient zich van zogenoemde drivergroepen die veiligheidspartners ondersteuning en advies bieden bij de aanpak van een thema. Er zijn drivergroepen voor de thema's Veilig Wonen, Jeugd en Geweld.

2.1. Veiligheidsstrategieën

Door de politie en haar partners is de afgelopen jaren ingezet op het terugdringen van onveiligheid. Dit gebeurt door het opsporen en vervolgen van daders en door samen invulling te geven aan de persoonsgerichte, groeps- en/of gebiedsgerichte aanpak. Dit heeft bijgedragen aan een daling van de geregistreerde criminaliteit. De komende jaren worden deze bewezen dadergerichte strategieën verder ontwikkeld en eventueel betrokken op nieuwe doelgroepen. Om een verdere daling van de criminaliteit te realiseren, en in het bijzonder ook de veiligheidsbeleving te versterken, is het van belang om de komende periode de inzet te intensiveren op de structurele factoren die een rol spelen bij overlast, criminaliteit en de beleving daarvan. De politie bestrijdt samen met partners de structurele factoren die criminaliteit voeden en in standhouden met de volgende veiligheidsstrategieën:

1. *Werken met vroegsignalering.*

Vroegsignalering is het proactief en in een zo vroeg mogelijk stadium onderkennen van veiligheidsproblemen die nu nog slechts in de kiem aanwezig zijn, maar die in de toekomst een wezenlijke omvang kunnen krijgen. Voorbeelden van vroegsignalering zijn de gebiedscans en werken op basis van trends. Voor de regio is een aantal trends geïdentificeerd waarop geïnvesteerd wordt. Andere vormen van vroegsignalering richten zich vooral op jongeren en hun opvoedingssituatie. Door veiligheidsproblemen of handhavingknelpunten vroegtijdig te onderkennen, kunnen deze voorkomen of in ernst beperkt worden.

2. *Verzwakken van dader- en gelegenheidsstructuren.*
De criminaliteit en de daarmee verbonden lokale uitingsvormen in wijken en buurten kunnen alleen duurzaam worden verzwakt door te interveniëren op de onderliggende criminele infrastructuur en faciliterende schakels. Deze veiligheidsstrategie bestaat uit repressieve interventies en het opwerpen van barrières. Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van specifieke branches die crimineel faciliteren en integraal afpakken van crimineel verkregen vermogen. In de uitvoering van deze strategie wordt steeds gezamenlijk bekeken welke partner(s) met welke interventies het grootste effect kan/kunnen bereiken.
3. *Versterken van de weerbaarheid van de samenleving (risico's terugdringen).*
Deze strategie voorkomt dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van criminaliteit en overlast of dat dader- en gelegenheidsstructuren zich wortelen in de (lokale) samenleving. Daarom wordt ingezet op het verhogen van de weerbaarheid van kwetsbare groepen, zoals ouderen en jongeren, en kwetsbare (achterstand)wijken en/of specifieke instituties en branches. Versterking van de samenwerking met maatschappelijke organisaties, bedrijven, politiek, bestuur en vooral bewoners zelf is daarbij van groot belang.
4. *Optreden als één overheid.*
Een probleemgerichte aanpak op de benoemde regionale thema's wordt altijd gekenmerkt door een geïntegreerde en samenhangende inzet van de politie, gemeenten, Openbaar Ministerie en de gemeenschappelijke veiligheidsvoorzieningen. Om dit te bereiken wordt er de komende periode binnen de regio geïnvesteerd in integrale informatieposities, projectgericht werken in multidisciplinaire teams en het gezamenlijk realiseren van en bijdragen aan organisatieoverstijgende doelstellingen. Politie en veiligheidspartners zullen hun werkprocessen daar waar nodig moeten aanpassen.
5. *Verbeteren van dienstbaarheid, zichtbaarheid, responsiviteit en snellere afdoening.*
De essentie is te komen tot een optimale afstemming tussen wat de politie doet en wat er buiten op straat en in de wijken nodig is of gewenst wordt. Het gaat erom "er te zijn" wanneer dit nodig is, zowel in relatie tot incidentgericht als probleemgericht optreden. Deze strategie draagt bij aan het vergroten van vertrouwen van burgers in veiligheid en hun tevredenheid over de politie. Belangrijke elementen hierin zijn de dienstverlening vanuit de politie naar de burger – zowel in persoonlijk contact als in de snelheid van afhandeling van meldingen – samenwerking met bewoners en ondernemers zodat een aanpak aansluit bij hun behoeften, aandacht voor slachtoffers en een snelle en adequate afhandeling van verdachten door politie en afdoening door het Openbaar Ministerie. Deze elementen raken de interne organisatie van de politie en zijn ook als interne ontwikkelthema's verder uitgewerkt. De digitalisering kan de politie daarbij ondersteunen en vormt in operationeel opzicht tegelijkertijd een uitdaging.

Eenheidsbrede regie op HIC, jeugdcriminaliteit, drugscriminaliteit en ondermijning.

De politie kent een eenheidsbrede regie op de aanpak van HIC, jeugdcriminaliteit, drugscriminaliteit en ondermijning. De regie helpt om de politiebijdrage aan de integrale aanpak van genoemde thema's te richten en in samenhang te ontplooiën. Dit draagt bij aan een goede afstemming met de betrokken partners. Om de slagkracht te optimaliseren is ook wisselwerking tussen de verschillende aanpakken noodzakelijk. Daders die in beeld komen voor ondermijning kunnen zich bezig houden met drugscriminaliteit; barrières gericht op het voorkomen van HIC-delicten kunnen ook effectief zijn in de bestrijding van jeugdcriminaliteit. Eenheidsbrede regie stimuleert deze wisselwerking en het vinden van vliegwielen in de aanpak van de thema's.

3. High Impact Crime-delicten

Delicten die ernstig inbreuk maken op de persoonlijke integriteit van slachtoffers en leiden tot onrust in de buurt en in sommige gevallen in de samenleving zijn High Impact Crimedelicten (HIC). Binnen de regio ligt de focus op overvallen, straatroof, woninginbraak en geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Ambitie

De ambitie is om het aantal misdrijven terug te dringen, hiermee het vertrouwen in veiligheid te verbeteren en het dienstverleningsniveau met betrekking tot HIC-delicten te verhogen.

3.1. Aanpak

Overvallen en straatroven

Voor de politie ligt de focus op het verbeteren van de informatiepositie, heterdaadkracht en opsporing, onder meer door de inzet van een regionaal overvallenteam. Er is eenheidsbrede regie op en monitoring van de decentrale uitvoering van de aanpak in de regio. Een belangrijk onderdeel van de aanpak is de persoons- en systeemgerichte aanpak van een geselecteerde groep notoire plegers van deze ernstige feiten. De persoons- en systeemgerichte aanpak van plegers van high impactdelicten in samenwerking met gemeenten, Openbaar Ministerie en andere (zorg)partners onder regie van de Veiligheidshuizen blijft een prioriteit. Preventieve maatregelen en nazorg van gemeenten blijven de komende jaren nodig. Preventie is er onder andere opgericht om te voorkomen dat jongeren slachtoffer worden van straatroof. Nazorg wordt er onder meer geboden aan ondernemers die slachtoffer geworden zijn van een overval. Ook is er binnen het Openbaar Ministerie een vast aanspreekpunt voor slachtoffers van onder meer HIC-delicten. De lokale overheid stimuleert (onder andere met keurmerken en convenanten) en ondersteunt het bedrijfsleven bij het nemen van preventieve maatregelen. Alle aangevers van overvallen en straatroven worden binnen twee weken geïnformeerd over de voortgang in de afhandeling van hun aangifte.

Een aandachtspunt binnen de aanpak is de verspreiding en beschikbaarheid van illegale vuurwapens. De confrontatie met (vuur)wapens bij HIC maakt deze vorm van criminaliteit voor slachtoffers zo ingrijpend. De aanpak bestaat uit onder meer preventief fouilleren in gebieden die hiervoor in aanmerking komen en geprioriteerde afhandeling van vuurwapentips. In nauwe samenwerking met het Openbaar Ministerie wordt verder invulling gegeven aan de ontwikkeling van informatiegestuurd preventief fouilleren.

Woninginbraken

Woninginbraken zijn in de regio een urgent veiligheidsprobleem. Wat dadertypering betreft gaat de aandacht uit naar (veelal lokale) gelegenheidsdaders en professionele daders, die zowel uit de buurt of wijk als van elders of van buiten Nederland afkomstig kunnen zijn.

De repressieve aanpak van woninginbraak is primair een verantwoordelijkheid voor de politie. De politie heeft een centraal woninginbrakenteam dat gericht is op versterking van de kennis- en informatiepositie en de uitvoering van opsporingsonderzoeken. Opsporingsonderzoeken worden ook op de districten verricht. Naast opsporing en vervolging van daders wordt ingezet op het afpakken van crimineel vermogen en uitbreiding van capaciteit voor een persoonsgerichte aanpak van woninginbrekers in de Veiligheidshuizen. De dienstverlening zal verbeterd worden door het opnemen van aangifte op locatie bij woninginbraken. Alle aangevers van woninginbraken worden binnen twee weken geïnformeerd over de voortgang in de afhandeling van hun aangifte.

Meer dan van repressie is een effectieve aanpak van woninginbraken afhankelijk van preventie. Maatregelen om inbraak te voorkomen, liggen in de eerste plaats bij bewoners en verhuurders en in het verlengde daarvan op het terrein van het lokaal bestuur. De drivergroep Veilig Wonen ondersteunt gemeenten bij een preventieve aanpak en zal de weerbaarheid van kwetsbare slachtoffergroepen, zoals ouderen, via campagnes vergroten.

Daarnaast investeert de politie in de repressieve aanpak van heling om het daders van HIC-delicten zo moeilijk mogelijk te maken om gestolen goederen te verkopen. De drivergroep Veilig Wonen van de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam voorziet gemeenten van instrumenten die een bestuurlijke aanpak van malafide opkopers mogelijk maken, stimuleert het gebruik van het digitaal opkoopregister en faciliteert gemeenten om toezichthouders in te zetten om heling tegen te gaan. De drivergroep zal het publiek bewuster maken van heling.

Om mobiele bendes aan te pakken investeert de politie samen met (internationale) partners op de informatiepositie, onder meer door de inzet van ANPR, zodat deze bendes geïdentificeerd, aangepakt en verstoord kunnen worden. De politie Rotterdam zal samen met landelijke politiediensten controleacties uitvoeren in het kader van ketenaanpak Mobiel Banditisme.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Geweld in afhankelijkheidsrelaties betreft primair geweld in partner- of ex-partnerrelaties en treft in overwegende mate vrouwen. In 2013 zijn er 13 mensen binnen de regio om het leven gekomen als gevolg van geweld binnen een relatie. Dit is bijna 50 % van alle door een misdrijf om het leven gebrachte slachtoffers. Het aantal meldingen van geweld gericht tegen kinderen (kindermishandeling) bij politie bleef het afgelopen jaar min of meer stabiel. Maar bekend is dat niet alle bij instanties bekend zijnde incidenten bij de politie worden gemeld.

Zorgelijk is de toename van misdrijven die plaatsvinden in de relatie tussen zorgbehoevende ouderen en (professionele) verzorgers of mantelzorgers. Psychisch of fysiek geweld gaat vaak gepaard met vormen van financiële uitbuiting. Daarnaast is er een toename van geweld van kinderen (al dan niet jong volwassenen) tegen hun ouder(s).

Het doel van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties betreft het duurzaam terugdringen en bij voorkeur echt beëindigen van dat geweld. De drivergroep Geweld van de VeiligheidsAlliantie ondersteunt veiligheidspartners hierbij. Binnen de aanpak krijgt de ketenaanpak huiselijk geweld, zoals deze wordt uitgevoerd door de politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidshuizen, gemeenten en zorgverlening, prioriteit. Daarnaast wordt ingezet op preventie en (vroeg)signalering o.a. door training van professionals, gebruik van de meldcode en voorlichting van kwetsbare groepen. Consequent gebruik van de meldcode leidt tot eerder ingrijpen en een beter inzicht in het aantal geweldsincidenten waarvan kinderen slachtoffer zijn. Voor het ontvangen van die signalen door politie is van belang dat het in april 2012 landelijk ingevoerde "Protocol Meldingen AMK/BJZ bij Politie/OM" nog beter wordt nageleefd.

Ook wordt gekeken of succesvolle instrumenten, zoals het huisverbod, verder uitgebreid kunnen worden, bijvoorbeeld indien er sprake is van kindermishandeling. Naast het verder bestendigen en verstevigen van de huidige aanpak van (ex)partnergeweld zal de prioriteit van de aanpak van geweld binnen afhankelijkheidsrelaties dus vooral verbreed worden naar de integrale aanpak van kindermishandeling en geweld tegen ouderen en ouders.

Geweld tegen medewerkers met een publieke taak

De aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak is een van de speerpunten van het kabinet. De politie kent een Team Geweld tegen politieambtenaren (GTPA) dat zorgt voor een juiste en adequate opvolging van geweldsincidenten tegen politiemedewerkers. Uit de monitor Openbaar Bestuur blijkt dat ook gemeenteambtenaren regelmatig met agressie- en geweldsincidenten te maken hebben. Sinds 2010 is het aantal incidenten zelfs verdubbeld (van 12% naar 22%). De burgemeesters van de gemeenten Rotterdam en Dordrecht hebben met de minister van Binnenlandse Zaken afspraken gemaakt om tot een zgn. Veilige Publieke Taak aanpak voor de regio te komen voor alle medewerkers met een publieke taak. De ambitie is om deze aanpak de komende jaren in de regio uit te rollen en te borgen. Een aanpak kan niet zonder de politie en het Openbaar Ministerie. De politie en Openbaar Ministerie hebben afspraken gemaakt voor een eenduidige en snelle afhandeling van dergelijke zaken.

4. Jeugd

Binnen de regio ligt de nadruk op de aanpak van problematisch jeugdgroepen, kwetsbare groepen, jeugd & middelengebruik en jeugd & social media.

Ambitie

De politie en het Openbaar Ministerie pakken jaarlijks alle criminele jeugdgroepen strafrechtelijk aan als onderdeel van een integrale aanpak van de desbetreffende gemeente. Het ambitie is het ondermijnende effect van criminele jeugdgroepen op de veiligheid en -beleving in de wijk terug te dringen, nieuwe aanwas van jeugdige criminelen door vroegsignalering te voorkomen en in te zetten op het weerbaar maken van jongeren in de omgang met social media en middelengebruik onder jeugdigen terug te dringen.

4.1. Aanpak

Aanpak van problematische jeugdgroepen

Het aantal jongeren dat in aanraking met de politie komt, is de laatste jaren gestaag gedaald. Deze trend doet zich niet alleen in de regio Rotterdam voor, maar in heel Nederland. De regio kent meerdere criminele jeugdgroepen. Jeugdige daders komen in steeds wisselende samenstellingen in beeld in opsporingsonderzoeken naar verschillende soorten delicten, zoals HIC-delicten en drugsgerelateerde delicten. De aanpak van jeugdcriminaliteit is dus nauw verbonden met de repressieve aanpak van HIC en van jeugdigen die in verband gebracht worden met drugscriminaliteit. Van de verdachten van straatroof is 84% jonger dan 24 jaar. Ongeveer de helft van deze verdachten bevindt zich in de leeftijdscategorie van 12 t/m 17 jaar. De meeste overvallers zijn jongvolwassen mannen, die tussen de 17 en 25 jaar oud zijn als ze een overval plegen. Er is overigens geen sprake van verjonging. Woninginbrekers zijn over het algemeen ouder, maar er is wel een groep jongeren tussen de 13 en 24 jaar die zelf of in gelegenheidscoalities op dievenpad gaat. Deze jeugdige daders opereren veelal in wijken die kwetsbaar zijn en waar de leefbaarheid al onder druk staat.

Criminele jeugdgroepen en criminele jongeren worden binnen het reguliere opsporingsproces op regionaal, district- en basisteamniveau aangepakt als onderdeel van een integrale aanpak van de desbetreffende gemeente. De eenheidsbrede regie ondersteunt de aanpak van criminele jeugdgroepen en criminele jongeren. Het bestaande instrumentarium voldoet niet langer om criminele jeugdgroepen te beschrijven en aan te pakken. Er is een dringende behoefte om beter zicht te krijgen op de aanwezige criminele jeugdgroepen en de aanpak hiervan te versterken door een nieuwe, aanvullende methodiek te ontwikkelen. Alle criminele jongeren krijgen een systeemgerichte aanpak in de Veiligheidshuizen. Aanpak van hinderlijke en overlastgevendende groepen vindt op lokaal niveau plaats onder regie van de gemeenten.

Kwetsbare groepen

Het overgrote deel van de jeugd vindt zonder problemen de weg in de samenleving. Een aantal groepen echter heeft het moeilijk en is kwetsbaar voor criminaliteit en overlast. Met name jongeren met een licht verstandelijke beperking en bepaalde etnische groepen die oververtegenwoordigd zijn in de criminaliteitsstatistieken hebben moeite om mee te komen in de samenleving. Een aantal van deze jongeren zoekt hun respect op straat. Het is van groot belang om te voorkomen dat zij daar overlast veroorzaken of in het criminele circuit belanden.

De drivergroep Jeugd van de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam ondersteunt gemeenten bij vroegsignalering van kwetsbare jongeren. Specifiek is daarbij aandacht voor licht verstandelijk gehandicapte jongeren. Voor de aanpak van kwetsbare jongeren is het van belang dat er een goede verbinding komt tussen de wijk/jeugdteams van de gemeenten en de veiligheidspartners zoals politie. Ook biedt de drivergroep gemeenten ondersteuning bij de persoon- en systeemgerichte aanpak van criminele jongeren. Een onderdeel hiervan is een investering in broertjes/zusjes van criminele jongeren om te

voorkomen dat ze de gedragingen van oudere gezinsleden overnemen of ingezet worden bij hun criminele activiteiten.

De politie draagt vanuit de eenheidsbrede regie bij aan vroegsignalering en de ontwikkeling van de multiproblematiek- en systeemgerichte aanpak met de Veiligheidshuizen en de aansluiting vanuit de politie bij de transitie van de jeugdzorg en jeugdhulpverlening. Vanaf 2015 komt de gehele jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Deze transitie zal gepaard gaan met besparingen en inhoudelijke vernieuwingen, waarop het veiligheidsveld zich zal moeten prepareren.

Jeugd en middelengebruik

Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren, en de daarmee gepaard gaande overlast en criminaliteit, is een zorg. Er is een verband tussen middelengebruik bij jongeren en geweld in uitgaansgebieden. In de afgelopen jaren hebben gemeenten zich ingezet om middelengebruik onder jongeren terug te brengen. Een preventieve, integrale aanpak blijft van belang alsmede actieve handhaving door gemeenten van de leeftijdsgrens voor verstrekking van alcohol aan jeugdigen. De drivergroep Jeugd zal gemeenten waar nodig ondersteuning bieden.

Jeugd en social media

Digitale media zijn een vast onderdeel geworden in het sociale leven van jongeren. Hierbij blijkt dat men vaak geen inzicht heeft in de eigen digitale kwetsbaarheid. Vooral jongeren zijn slachtoffer/dader van delicten als grooming, cyberpesten en bedreigingen via social media. Zowel in het voorkomen van daderschap als in het voorkomen van slachtofferschap van delicten via social media ligt er een gemeentelijk taak om jongeren en ouders te informeren en weerbaarder te maken. De drivergroep Jeugd neemt het initiatief om in overleg met scholen jongeren weerbaar te maken tegen de negatieve kanten van internet en social media.

5. Veiligheid in de buurt

Het thema Veiligheid in de buurt heeft betrekking op de (on)veiligheidsbeleving van burgers en ondernemers, kwetsbare wijken, kwetsbare personen en woonoverlast.

5.1. De (on)veiligheidsbeleving van burgers en ondernemers

Het veiligheidsbeleid is succesvol in het terugdringen van zichtbare criminaliteit en overlast. De objectieve onveiligheid is gedaald, maar uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat de veiligheidsbeleving slechts marginaal verbeterd is. De onveiligheidsbeleving wordt niet uitsluitend veroorzaakt door de feitelijke aard en omvang van criminaliteit. Ook de perceptie van de leefbaarheid en de sociale kwaliteit van de directe leefomgeving (schoon, heel en veilig) spelen een belangrijke rol. Daarnaast zijn persoonskenmerken en factoren als onrustwekkende berichtgeving in de (sociale) media relevant. Het is dus goed mogelijk dat de criminaliteit daalt, terwijl de onveiligheidsbeleving niet evenredig afneemt of zelfs juist toeneemt. Dit wordt ook wel de veiligheidsparadox genoemd.

Ambitie

De veiligheidspartners willen maximaal bijdragen aan positieve beïnvloeding van de veiligheidsbeleving van burgers en ondernemers. De politie zal bij de aanpak van problemen aansluiten bij hun behoefte door actief te zoeken naar cocreatie en communicatie op maat.

5.1.1. Aanpak

Met elkaar in gesprek over veiligheid

De politie investeert in de gebiedsgebonden politiezorg. Een speerpunt hiervan is het versterken van de veiligheidsbeleving door met bewoners, ondernemers en andere partners continu in gesprek te zijn over de veiligheid in de wijken. De politie zet de trend voort om door samenwerking met bewoners en andere lokale stakeholders een gerichte aanpak van de ervaren (on)veiligheid op te zetten. Daarbij is er nadrukkelijk ruimte voor de gevoelens en opvattingen over veiligheid van bewoners en ondernemers naast de meer objectieve gegevens. Voorbeelden zijn de 'Buurt bestuurt' en soortgelijke werkwijzen. Vanuit dergelijke lokale veiligheidscoalities krijgt het werken aan veiligheid vorm als een cocreatie tussen bewoners en de betrokken overheidsdiensten. Dit leidt tot incident- en probleemgerichte politie-inzet die beter aansluit bij de ervaren behoefte en steunt op participatie van de bewoners zelf.

Versterken dienstbaarheid en daadkracht (presentie en responsiviteit)

Werken aan veiligheidsbeleving betekent voor de politie ook het verhogen van haar dienstverlening. Voor de veiligheidsbeleving is het van groot belang dat de burger erop kan vertrouwen dat de politie altijd reageert op een melding en/of hierover terugkoppelt naar de melder. De werking van de basisteams en het in te voeren systeem voor het afhandelen van meldingen, is daar nadrukkelijk op afgestemd. De veiligheidsbeleving is verder te beïnvloeden door het versterken van de daadkracht, zowel incident- als probleemgericht, en zichtbare aanwezigheid van de politie. Dat vereist een versterkte mate van 'paraatheid' en 'flexibiliteit' in en van de organisatie. Met de inrichting en realisatie van onder meer flexteams en de parate eenheid wordt hierin voorzien.

Samen zoeken naar nieuwe inzichten.

De politie sluit aan bij onderzoeken naar factoren die de veiligheidsbeleving beïnvloeden. De adviezen die hieruit voortkomen worden, wanneer toepasbaar, eerst in de vorm van experimenten opgepakt. Die experimenten worden lokaal uitgevoerd en daarna regionaal benut.

5.2. Kwetsbare wijken

In de regio zijn er wijken, buurten en straten die bovengemiddeld kwetsbaar zijn voor criminaliteit en onveiligheid. Dit zijn meestal gebieden waar sprake is van een stapeling aan problemen en een bovengemiddelde aanwezigheid van (criminogene) risicofactoren. Het zijn ook vaak de wijken en buurten

waar het onveiligheidsgevoel relatief hoog is en waar de relatief zwakke sociaal-economische positie van een deel van de bevolking binnen de regio zichtbaar is.

Ambitie

De veiligheidspartners investeren extra in kwetsbare wijken met als doel de aanwezige criminaliteit en overlast gericht terug te dringen en tegelijkertijd de weerbaarheid te vergroten.

Probleemgerichte aanpak op een gebied

De politie adviseert de gemeenten, onder andere aan de hand van de gebiedscan, over wijken waar de veiligheid achteruit gaat of de kwetsbaarheid toeneemt. Voor die wijken kan onder regie van de gemeente een integrale en probleemgerichte aanpak op een afgebakend gebied gerealiseerd worden. Gemeenten kunnen er voor kiezen om in RIEC-verband multidisciplinair op te treden. Dit gebeurt dan vanuit een gezamenlijke informatiepositie, een gedeelde probleemanalyse en collectieve resultaatdoelstellingen. De aanpak is altijd een combinatie van bestrijden en tegelijkertijd het verhogen van de weerbaarheid.

5.3. Kwetsbare personen

Het handelen van risicogroepen kan de veiligheid (beleving) in een buurt beïnvloeden. Welke kwetsbare groep dit betreft, kan per wijk verschillen. Vanuit de politie hebben de wijkagenten hier lokaal het beste zicht op. De gebiedsscan ordent deze inzichten en plaatst ze in perspectief.

Ambitie

De veiligheidspartners richten de aandacht op kwetsbare personen die in regionaal perspectief een negatieve impact hebben op de veiligheid in de buurt en op de veiligheidsbeleving.

Aanpak

Voor de periode 2015/2016 gaat de aandacht uit naar de sociaalpsychisch kwetsbare en verwarde personen. Als gevolg van hun ziektebeeld veroorzaken zij relatief vaak en ook langdurige overlast, waarop zij niet of slecht aanspreekbaar zijn. De verwachting is dat het aantal personen dat in een ambulante setting verblijft en het aantal zorgmijders zal toenemen. Op dit moment is al 20 % tot 30% van de bij de politie gemelde incidenten GGZ-gerelateerd, alhoewel die personen niet altijd in beeld of in behandeling zijn bij de zorg.

De politie sluit vanuit de basisteams aan bij de gemeentelijke organisaties en samenwerkingsverbanden (onder meer sociale wijkteams), die betrokken zijn bij de aanpak of behandeling van sociaalpsychisch kwetsbaren. In de samenwerking heeft de politie primair een signalerende en adviserende rol. Tevens zoekt en versterkt de politie in het kader van de ambulante aanpak de samenwerking met het mobiel psychiatrisch team. De beoogde wisselwerking moet de juiste professionals in staat stellen om hun expertise maximaal in te zetten, om zo verwarde personen te helpen en zorgwekkende situaties beheersbaar te houden. De politie houdt hierbij rekening met de grootscheepse veranderingen in de zorgketen (zoals reductie van bedden, ambulantisering van zorg, invoering wet Verplichte GGZ en transitie van zorgtaak naar gemeenten) en past haar werkprocessen hierop aan.

Helpen en beheersen lukt helaas niet altijd. De politie moet dan interveniëren. In geval van acute psychische noodopvang werkt de politie nauw samen met psychiatrische ziekenhuizen in de regio. Deze coöperatie wordt verder versterkt, waarbij de samenwerkende partners ervaringen uit lopende (landelijke) pilots maximaal zullen benutten.

Ook zal de politie investeren in deskundigheidsbevordering van de eigen medewerkers, gericht op omgang met verwarde personen en kennis over de zorg en samenwerkingsprotocollen.

5.4. Woonoverlast

Ongestoord woongenot is belangrijk voor de leefbaarheid en de veiligheidsbeleving van burgers. De Veiligheidsmonitor wijst uit dat een kwart van de Nederlandse bevolking wel eens last heeft van zijn of haar buren. Dit wordt meestal onderling opgelost. Komen buurtbewoners er samen niet uit, dan kunnen zij hulp krijgen van bijvoorbeeld buurtbemiddeling. Als het conflict escaleert, komt de politie in beeld. Vaak is er dan sprake van ernstige woonoverlast.

Ambitie

Gezien de impact van ernstige woonoverlast op leefbaarheid en de veiligheidsbeleving van burgers is het de ambitie om op onderdelen een effectievere aanpak te ontwikkelen en samen met bewoners, maatschappelijke organisaties en veiligheidspartners door optimaal gebruik te maken van het bestaande instrumentarium ernstige en/of langdurige woonoverlast terug te dringen of te voorkomen.

Aanpak

De politie werkt op lokaal niveau samen met onder andere woningbouwcorporaties, buurtbemiddeling, lokale zorgnetwerken en gemeenten. Samen geven zij invulling aan een brede integrale aanpak van preventie tot desnoods ontruiming van een woning. De inzet is echter om het niet zover te laten komen en de overlastsituatie zo snel mogelijk te beëindigen door de inzet van de juiste instrumenten. De gemeente vervult hierin een regierol door de juiste partijen bij elkaar te brengen.

De drivergroep Veilig Wonen ondersteunt gemeenten in hun regierol door best practices en innovatieve instrumenten aan te reiken. De focus is hierbij gelegen in de aanpak van (langdurige) overlast veroorzaakt door woningeigenaren. De inzet van de drivergroep is onder meer gericht op het ontwikkelen en implementeren van de benodigde nieuwe maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van een gedragsaanwijzing versterkt met bestuursdwang.

6. Drugs

De zichtbare drugsoverlast in de vorm van openlijk dealen en gebruik en de hieraan verbonden randverschijnselen is sterk afgenomen. Daarmee is de aan drugsgerelateerde criminaliteit echter niet verdwenen. De drugscriminaliteit, en in het bijzonder de drugshandel, vormt een bron voor andere vormen van criminaliteit in wijken en buurten. Denk hierbij aan prostitutie, verwervings- en vermogenscriminaliteit, maar ook een deel van de geweldscriminaliteit, in het bijzonder liquidaties en woningovervallen, is op drugscriminaliteit terug te voeren. In bepaalde situaties hebben slachtoffers van dergelijk geweld niets met drugs te maken, zoals bijvoorbeeld bij een overval op een verkeerde woning bij een beoogde ripdeal.

Tevens heeft drugscriminaliteit een ondermijnende werking op kwetsbare wijken en groepen. Zo hebben bepaalde lokale kopstukken, families en/of netwerken lokaal veel negatieve invloed op bijvoorbeeld het opvoedingsklimaat en het moraal in veelal kwetsbare wijken (invloed van “snel geld”). De politie heeft gedeeltelijk zicht op de onderkant van de drugsmarkt (straathandel) en het topsegment (tussen- en internationale groothandel). Het grensvlak tussen de straathandel en de tussenhandel als ook de tussenhandel zelf heeft zich voor een deel aan het zicht weten te onttrekken. Het is juist dit segment waarin jeugdige personen echt kiezen voor een alternatieve carrière in de criminaliteit. De regio staat voor een nieuwe uitdaging om oneigenlijke machtsposities in relatie tot de drugscriminaliteit af te breken en de lokaal ondermijnende effecten in te dammen.

Ambitie

De ambitie is om de infrastructuur van de drugscriminaliteit, specifiek op het grensvlak van straathandel en tussenhandel en de tussenhandel zelf, te verstoren en dader- en gelegenheidsstructuren te bestrijden.

6.1. Aanpak

Bestrijding vanuit een multidisciplinair handelingsrepertoire

In samenwerking met de partners in het RIEC, betrokken gemeenten, het Openbaar Ministerie en de Veiligheidshuizen wordt een integrale probleemgerichte aanpak vormgegeven. Het zwaartepunt van de aanpak is gelegen in het bestrijden van (lokale) kopstukken, criminele families en netwerken die een rol vervullen op het grensvlak tussen de straathandel en de tussenhandel of in de tussenhandel zelf⁴. Daarbij worden er vanuit het barrièremodel interventies ontplooid die hun machtspositie of hun financiële positie aantasten.

De aanpak wordt gekenmerkt door een goede balans tussen (langdurige) onderzoeken naar nader te bepalen ‘families’ en/of georganiseerde samenwerkingverbanden (CSV’s), interventies gericht op hinderen, verstoren en opwerpen van barrières, integraal afpakken en/of het uitdelen van “korte klappen”. Er wordt daarbij met een hoge omloopsnelheid gewerkt vanuit verschillende disciplines (bestuursrecht, civiel, fiscaal, strafrecht et cetera) en veiligheidsstrategieën. Uitgangspunten in de multidisciplinaire samenwerking zijn het opzoeken van grenzen en sociale en technische innovatie. Randvoorwaardelijk voor een effectieve aanpak is een integrale en actuele informatiepositie die duiding geeft aan de context waarin deze kopstukken, families et cetera zich bewegen.

De politieke activiteiten die betrekking hebben op de geschetste aanpak van de drugscriminaliteit worden voorzien van eenheidsbrede regie.

Aanpak richten op faciliterende schakels

De drugscriminaliteit en in het bijzonder de productie, opslag, bewerking en handel is mogelijk dankzij een grote verscheidenheid aan facilitators. Dit zijn personen, bedrijven, beroepen en (fysieke) knooppunten die veelal bewust, maar soms ook onbewust, een (sleutel)rol spelen in het functioneren van criminele samenwerkingsverbanden en netwerken. In dit kader zijn vooral verbindende schakels als growshops⁵, handelaren in versnijdingsmiddelen, en andere bedrijven en branches interessant. In de

⁴ Naast deze structurele aandacht voor de tussenhandel wordt de aanpak van kopstukken in de (inter)nationale drugshandel binnen onze eenheid onverminderd voortgezet.

⁵ Growshops vervullen een rol als knooppunt binnen de hennephandel en zijn een belangrijke facilitator

nader te ontwikkelen aanpak zullen vanuit het barrièremodel maatwerkinterventies ontwikkeld en toegepast worden. Het maximaal benutten van het Bibob-instrumentarium en (integrale) controles zijn hierbij onmisbaar.

Bestrijden van zichtbare uitingen

Een bijzondere schakel zijn de “eigen” drugsrunners en -dealers, die zowel binnen als buiten de regio actief zijn. Het is van groot belang om de openbare ruimte zoveel mogelijk te vrijwaren van deze zichtbare vormen van drugscriminaliteit. Het repressief optreden door de politie tegen deze vormen van drugscriminaliteit maakt onderdeel uit van de aanpak. Gemeenten zijn betrokken vanuit de bestuurlijke aanpak en door de inzet van gemeentelijke toezichthouders. Een groot aantal drugsrunners is bekend bij de politie. Deze jeugdige runners worden samen met de Veiligheidshuizen aangepakt en hun illegaal verkregen vermogen wordt afgepakt.

Voedingsbodem beïnvloeden

Naast een repressieve aanpak en het gericht bestrijden van faciliterende schakels is het noodzakelijk om de instroom van “nieuwe drugscriminelen” te beperken en de samenleving moreel weerbaarder te maken. Daarom moet er aandacht zijn voor het vergroten van de weerbaarheid van kwetsbare risicojongeren en/of specifieke wijken en gebieden. Dit onder meer door het verbeteren van het opvoedingsklimaat en het maximaal inzetten op vroegsignalering en tijdig escaleren. Zeker wanneer er broertjes en zusjes in het spel zijn (zie ook hoofdstuk 4).

Politiek, burgers en ondernemers worden opgeroepen om verantwoordelijkheid te nemen in het oplossen van achterliggende maatschappelijke problemen en tegelijkertijd de morele integriteit te versterken, waar het gaat om (vermeende acceptatie van) verwevenheid tussen onder- en bovenwereld.

7. Ondernijning

Veel burgers merken in hun dagelijks leven weinig tot niets van georganiseerde criminaliteit. Georganiseerde criminaliteit speelt zich doorgaans in het verborgene af. Het Openbaar Ministerie en haar partners hechten veel waarde aan de aanpak van georganiseerde criminaliteit omdat deze vorm van criminaliteit – zeker op langere termijn – onze samenleving ondermijnt, door vermenging van onder- en bovenwereld, door ontwrichting van economische branches en het maatschappelijk en financieel-economisch verkeer en door (bewuste of onbewuste) corrumpering van cruciale onderdelen van onze rechtstaat. Ook ingrijpende aantastingen van grondrechten van individuen, zoals gedwongen prostitutie of arbeidsuitbuiting, worden gezien als ondermijnd. Ondernijnde activiteiten vinden veelal in georganiseerd verband of in (fluide) netwerkverbanden plaats. Het thema Ondernijning heeft hier betrekking op fraude, cybercrime, integriteit in de haven en de thema's die benoemd zijn in het RIEC-convenant.

Ambitie

De ambitie is om de lokaal ondermijnende werking van de georganiseerde criminaliteit te verstoren door barrières op te werpen en criminele netwerken op te sporen en te vervolgen. De komende jaren wordt er structureel en integraal gewerkt aan het inzichtelijk maken van gelegenheidsstructuren en het terugdringen ervan. De beoogde effecten zijn het bemoeilijken van de lokale inbedding van georganiseerde criminaliteit en het vergroten van het vertrouwen van burgers in de maatschappelijke integriteit.

7.1. Landelijke en regionale thema's

Fraude

Horizontale fraude betreft fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer met een particuliere partij als benadeelde.⁶ Dit veroorzaakt grote financiële schade bij burgers en bedrijven en ondermijnt het vertrouwen in een veilig handels- en betalingsverkeer. Bij de aanpak van horizontale fraude gaat extra aandacht uit naar fraude tegen financiële instellingen, internetgerelateerde fraude en faillissementsfraude. Voor die laatste categorie zijn er binnen de politie Rotterdam vaste (financieel) rechers aangesteld.

Het strafrecht wordt ingezet voor die fraudezaken waarbij inspanning van het strafrecht ook daadwerkelijk de meest aangewezen interventie is. In de aanpak van fraude zal een verschuiving plaatsvinden van een incidentgerichte, gefragmenteerde benadering naar een proactieve, integrale strategie die scherp focust op fraude bij kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, met omvangrijke financiële schade of een ondermijnd karakter. Hierbij wordt ingezet op een aanpak van onderliggende structuren. Voor een dergelijke beleidslijn is samenwerking essentieel. De belastingdienst zal hier een belangrijke rol in vervullen en ook vanuit de gemeenten is er aandacht voor fraude. Gemeenten zullen investeren in preventie, bijvoorbeeld door meer controles. Aandacht, signalering en de strafrechtelijke vervolging van fraude zijn met elkaar verbonden. Focus op beslaglegging en het vervolgens daadwerkelijk terugvorderen van vermogen zijn van belang, zodat ten onrechte verkregen voordeel afgepakt wordt.

Cybercrime en cyberresilience

De toenemende digitalisering van de samenleving brengt een groei van cybercrime⁷ en criminaliteit met een digitale component met zich mee. Het grensoverschrijdende karakter van cybercrime en het toenemende gebruik van mobiel internet maken de opsporing ervan complex. De verdere technologische ontwikkeling zal naast nieuwe mogelijkheden ook nieuwe vormen van (digitale) criminaliteit opleveren. Het streven is om nadrukkelijk de vinger aan de pols te houden ten aanzien van de opkomst van nieuwe vormen van digitale criminaliteit en de aanpak ervan te intensiveren. Naast opsporing is het daarom van belang om de digitale weerbaarheid te vergroten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt

⁶ Aanpak van verticale fraude (fraude binnen het financiële verkeer tussen burgers en overheid) vindt plaats onder regie van het Functioneel Parket. Desgevraagd levert ook de politie Rotterdam hieraan een bijdrage.

⁷ Criminaliteit waarbij in overwegende mate informatie- en computertechnologie (ICT) doelwit is zoals bij hacken, Ddos en botnets.

zowel bij de overheid als bij het bedrijfsleven en burgers. Steeds meer publieke en private organisaties onderkennen het belang van een digitaal weerbare samenleving, zogenaamde cyberresilience. Het streven is om de komende periode te komen tot een ketenaanpak met gemeenten, Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, waarbij de politie in relatie tot crisisbeheersing en openbare orde-effecten haar rol oppakt. De focus zal in eerste aanleg liggen op de haven, gezien het belang van continuïteit van bedrijfsvoering en de risico's voor de openbare orde en veiligheid.

Integere haven

Een vorm van criminaliteit die nauw verbonden is met de haven is smokkel. De doorvoer van verdovende middelen, en dan met name cocaïne, springt hierbij in het oog. Illegale activiteiten in de haven worden vaak uitgevoerd door gebruik te maken van legale diensten. Er wordt door verschillende opsporingsdiensten fors geïnvesteerd in het tegengaan van deze vorm van ondermijnende criminaliteit. Recent is de aanpak uitgebreid en geïntensiveerd in het Programma Integere Haven. Met dit programma slaan publieke (onder andere politie, Douane, FIOD en OM) en private partijen (zoals Delta-links, de vereniging van Rotterdamse cargadoors en vereniging Rotterdamse terminal operators) de handen ineen. Gezamenlijk wordt de aandacht gelegd op kwetsbaarheden in het logistieke proces of kwetsbare plekken in de haven waar criminelen gebruik van maken. Deze kwetsbaarheden liggen niet alleen bij mensen, maar zijn er ook op het gebied van techniek, (bestuurlijke) informatievoorziening en processen. Vanuit het programma Integere Haven worden kwetsbaarheden geïdentificeerd en naast opsporingsonderzoeken en controles activiteiten ontplooid om barrières op te werpen om de haven nog veiliger te maken.

7.2. Aanpak

Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC): Mensenhandel en -smokkel, Georganiseerde Hennepteelt, Vastgoedfraude en Witwassen/overige vormen van financieel-economische criminaliteit
Omdat georganiseerde criminaliteit zich veelal in het verborgene afspeelt en vaak gebruik maakt van de normale legale structuren van de samenleving, is het lastig om er grip op te krijgen. Juist daarom is het belangrijk dat alle overheidspartners signalen bij elkaar brengen.

Voor een effectieve bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en haar ondermijnende activiteiten is het uitgangspunt dat opgetreden moet worden als één overheid. Het gaat erom de meest effectieve combinatie van (fiscale, bestuurlijke en strafrechtelijke) maatregelen te bepalen en in te zetten. Door samen te kijken, ontstaat er meer zicht op en inzicht in risico's en verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit in onze regio. Dat is de basis voor een effectieve en integrale aanpak van Ondernijning.

Deze aanpak krijgt in de regio Rotterdam vorm binnen het RIEC. De focus in de samenwerking ligt op Ondernijning in brede zin en een aantal specifieke verschijningsvormen zoals benoemd in het Regionaal Convenant Integrale Aanpak Ondernijning Criminaliteit dat de basis vormt voor de samenwerking in het RIEC. Omdat het er uiteindelijk om gaat dat we als 1 overheid daadwerkelijk resultaten boeken, wordt binnen de RIEC-samenwerking gekozen voor een probleemgerichte aanpak, waarin een viertal lijnen gevolgd worden, te weten een aanpak van locaties, knooppunten en gebieden (zoals bedrijventerreinen, havens en wijken), fenomenen (zoals drugs en mensenhandel), subjecten en criminele samenwerkingsverbanden (zoals kopstukken, dienstverleners, families en facilitators) en gelegeheidsstructuren. Wanneer men langs deze lijnen te werk gaat, komt men de in het convenant specifiek benoemde verschijningsvormen, maar ook andere vormen van georganiseerde criminaliteit en handhavingssnelpunten (zoals Outlaw Motor Gangs, woonwagencentra en wijkaanpak), vanzelf tegen. Vervolgens gaat het erom samen te kiezen, te sturen en te monitoren op de aanpak ervan. Hierbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan het integraal afpakken van crimineel vermogen.

Van wijk tot wereld

De aanpak van de politie is in de eerste plaats gericht op opsporing en vervolging van criminele samenwerkingsverbanden en afpakken van illegaal verkregen vermogen. De aanpak van ondermijning in de eenheid vraagt daarnaast om inzicht in de rol die lokale faciliteiten en facilitators spelen in de georganiseerde criminaliteit. Daarvoor moet kennis van de lokale situatie nadrukkelijk worden gecombineerd met kennis over de georganiseerde criminaliteit, op regionaal, landelijk en internationaal niveau met als uitgangspunt om naast een repressieve aanpak de meest effectieve barrières op te werpen. Dit proces, gevangen onder de noemer 'Van wijk tot wereld', krijgt de komende periode in de eenheid nader vorm in de versterking van de informatiepositie ten behoeve van een aanpak met partners binnen en buiten de politie.

Afpakken

Landelijk worden jaarlijks doelstellingen geformuleerd voor het door de eenheid af te pakken illegaal verkregen vermogen. De politie Rotterdam heeft de afgelopen jaren onder meer geïnvesteerd in de personele capaciteit en kwaliteit op financieel gebied in de brede zin van het woord. Daarnaast is een impuls gegeven aan de financiële bewustwording binnen alle gelederen en is instrumentarium aangevoerd om de aanpak effectief gestalte te geven. Er zal worden ingezet op het bestendigen van de ingezette koers, met focus op de verdere inbedding van 'afpakken' in de politieprocessen, opleidingen en communicatie. Omdat misdaad niet mag lonen, is het van belang 'afpakken' op ieders netvlies te houden.

8. Ontwikkelthema's

De inrichting van de nationale politie betekent voor de politie Rotterdam een omvangrijke veranderopgave. Om de operationele doelstellingen van dit regionaal beleidsplan te realiseren, wil de eenheidsleiding naast inzet op de operationele thema's, ook inzetten op het verhogen van de responsiviteit van de eigen organisatie. De elementen zijn hieronder nader uitgewerkt.

Dienstverlening

Het doel is verbetering en uitbreiding van de dienstverlening. Dit houdt allereerst in investeren in de kwaliteit van het laatste politiecontact, door nadruk te leggen op een actieve en wederkerige houding van medewerkers naar burgers toe. Dit betekent vooral investeren op gedrag van medewerkers onder andere door trainingen, tevredenheidmeting over de dienstverlening bij burgers en terugkoppeling hiervan naar individuele medewerkers. Het streven is om de stand van zaken in de afhandeling van alle aangiften van misdrijven terug te melden aan de aangevers.

Daarnaast zal de komende periode het multichannel dienstverleningsconcept vorm krijgen. Het streven is onder meer dat 80% van de vragen door het politieservicecentrum zelfstandig wordt afgehandeld. In het kader van de inrichting van de basisteams worden nieuwe richtlijnen voor de afhandeling van meldingen ingevoerd en nieuwe manieren voor het doen van aangiften gerealiseerd. Bij alle meldingen gaat binnen 48 uur een terugkoppeling plaatsvinden naar de melder. Digitalisering leidt ook tot nieuwe manieren van dienstverlening, zoals het digitaal opnemen van aangiften op locatie. Hiermee wordt eerst in de vorm van pilots mee gestart. Een onderdeel van het dienstverleningsconcept is het vaststellen en realiseren van een nieuw openingsregime voor de bureaus, samen met het bevoegd gezag. Een punt van aandacht blijft de administratieve verslaglegging van meldingen.

Samenwerking met burgers en ondernemers en burgerparticipatie

De politie Rotterdam onderstreept met dit ontwikkelthema het belang dat zij hecht aan samenwerkingsverbanden en burgerparticipatie vanuit de gedachte dat niet alleen de overheid een rol heeft in de aanpak van criminaliteit en onveiligheid. Zo kan bijvoorbeeld door een betere samenwerking met burgers de heterdaadkracht van de politie significant verbeteren. Samen met gemeenten geeft de politie vorm en inhoud aan de samenwerking met burgers in het kader van participatieprojecten zoals 'Burgernet', 'Boef in de wijk' en 'Buurt bestuurt'. De politie zal ook de inzet van politievrijwilligers in de generieke politietaken en in de bedrijfsvoering verhogen en tegelijkertijd investeren om het beroepspersoneel bewuster te maken van de mogelijkheden en meerwaarde van burgerparticipatie. Ook zullen de basisteams van de politie en gemeentelijke toezichthouders meer met elkaar gaan samenwerken en elkaar gaan aanvullen. De politie en gemeenten gaan nog intensiever samenwerking op het domein handhaving en bestuurlijke informatie-uitwisseling.

Slachtofferzorg

De partners in de strafrechtketen zetten in op vier thema's, te weten beter informeren van slachtoffers, schadeverhaal makkelijker maken, tenuitvoerlegging van straffen verzekeren en bejegening richting slachtoffers verbeteren. Ook wordt op basis van een individuele beoordeling bij de aangifte vastgesteld of slachtoffers mogelijk kwetsbaar zijn en beschermd moeten worden om herhaald slachtofferschap te voorkomen. De dienstverlening aan slachtoffers wordt concreet verbeterd door onder meer standaard verstrekking van een kopie van de aangifte en het beter informeren van slachtoffers. De rol van gemeenten wordt belangrijker in de aanpak. Een voorbeeld hiervan is een waarborgfonds in de gemeente Rotterdam, waaruit slachtoffers hun schade vergoed kunnen krijgen. Die betrokkenheid en de verantwoordelijkheid van gemeenten wordt de komende jaren verder geëxploreerd en geïntensiveerd onder andere op basis van de uitkomsten van de pilots met herstelrecht in de gemeente Spijkenisse. Een ander voorbeeld is de pilot mediation in het strafproces van het Arrondissementsparket. In het kader van deze pilot zullen het Openbaar Ministerie en de rechtbank zaken doorverwijzen voor bemiddeling. De uitkomsten van bemiddeling kunnen van invloed zijn op de vervolgingsbeslissing van de officier van justitie of het oordeel van de rechter.

ZSM 2.0.

ZSM is een methodiek om veel voorkomende criminaliteit zo snel, slim, simpel, samen en samenlevingsgericht mogelijk aan te pakken. De ZSM-werkwijze is van toepassing op alle aangehouden en ontboden verdachten, waaronder veelplegers, jeugdigen, plegers van huiselijk geweld en notoire plegers van HIC-delicten. Binnen ZSM/ZSM+ staat het afhandelen van zaken in overleg met ketenpartners centraal met als doel het nemen van snelle en goede beslissingen met oog voor slachtoffer, verdachte en maatschappij. Ketenpartners adviseren het Openbaar Ministerie op basis van hun informatie en het Openbaar Ministerie kan hiermee een snelle en goede afdoeningsbeslissing over de verdachte nemen. Daarnaast beoordelen de partners een verdachte op complexe en/of meervoudige problematiek en of het noodzakelijk is om voor een verdachte een persoonsgerichte of systeemgerichte aanpak vast te stellen en uit te voeren. Het ontwikkelthema ZSM 2.0 betreft de doorontwikkeling van deze persoons – en systeemgerichte aanpak.

De meeste overtredingen kunnen snel worden afgedaan met bijvoorbeeld een geldboete. Rondom de persoon van de verdachte bestaan er dan geen zorgen. In andere gevallen is de situatie rond een verdachte wel zorgwekkend of is diens problematiek complex. Een voorbeeld hiervan is een jeugdige die lid is van een criminele jeugdgroep en die thuis geconfronteerd wordt met huiselijk geweld. Een ander voorbeeld is een verslaafde veelpleger zonder huisvesting of inkomen. Deze verdachten vereisen een meer probleemgerichte en geregisseerde inzet vanuit de ketenpartners zoals vanuit het Veiligheidshuis. Een goede triage (weging en sorteren) van dergelijke verdachten is cruciaal om een passende afdoening en eventueel een vervolgaanpak te bepalen. Een juiste traige draagt direct bij aan het verhogen van de effectiviteit en efficiency van de strafrechtketen. Dit vereist een goede (integrale) informatiepositie. In het kader van ZSM 2.0 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van die informatiepositie.

Wanneer er sprake is van een verdachte met een complexe problematiek dan vraagt dit om van aanpak gericht op de betreffende persoon en het systeem waarin de persoon zich bevindt. Denk hierbij aan een preventieve investering van broertjes en zusjes indien meerdere kinderen uit een gezin zich op het criminele pad begeven. Binnen de repressieve aanpak van overlastgevende/criminele families vraagt dit om samenwerking met het RIEC en de Veiligheidshuizen en regievoering op de aanpak. Deze ontwikkeling wordt ingezet.

Het ontwikkelthema ZSM 2.0 betreft de verdieping in ZSM en stroomlijning van de werkwijze. In deze verdieping komt een aantal onderwerpen aan bod, zoals het hanteren van standaard zittingstermijnen, benodigde producten van de reclassering, hulp aan het slachtoffer, vereenvoudiging van procesverbalen en het gebruik van videocommunicatie. Tevens wordt er stilgestaan bij de inrichting van nieuwe functies binnen ZSM in de toekomst.

Digitalisering binnen de politie

Voor de politie betekent digitalisering allereerst dat zij steeds vaker met de digitale componenten van criminaliteit en overlast wordt geconfronteerd. Enerzijds zet de politie in op intensivering van de aanpak van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en op versterking van de weerbaarheid van de samenleving in het digitale domein (cyberresilience). Anderzijds zal de politie zich zelf moeten toerusten op de eisen die de verdergaande digitalisering aan de organisatie en medewerkers stelt. De politie moet nieuwe technieken slimmer, sneller en slagvaardiger gebruiken in alle operationele processen. Daarnaast wordt van politiemedewerkers verwacht dat zij zelf snel en professioneel kunnen reageren op digitale situaties en berichten rondom veiligheidsincidenten. Dit vereist onder andere een manier van aansturing waarbij de nadruk minder ligt op regievoering en centrale beheersing, maar meer op het faciliteren van en het vertrouwen op vakmanschap. Bewustwording en toerusting zijn centrale begrippen in de uitwerking die dit zal moeten krijgen.

Evenementenbeleid in de regio

In de regio vindt jaarlijks een groot aantal evenementen plaats. Gezien de potentiële impact van evenementen op de openbare orde en de capaciteit die hiermee gemoeid is, blijft dit een belangrijke aandachtspunt in de regio. De afgelopen jaren zijn de private en publieke partners als onderdeel van het ingezette verbetertraject intensief gaan samenwerken in het hele traject van aanvraag en preparatie tot nazorg. Gezamenlijk is o.a. gewerkt aan versterking van het beleid, het toezicht op en handhaving van de vergunningsvoorwaarden bij evenementen. De partners werken met een gezamenlijke evenementenkalender op basis waarvan coördinatie van risicovolle evenementen plaatsvindt. Alle gemeenten in de regio werken volgens hetzelfde proces voor de behandeling van evenementen en voor de inschatting van risico's. Het één ingangslot voor alle gemeenten bij de Veiligheidsregio's vormt het sluitstuk van het ingezette verbetertraject. De kennis, ervaringen en de procesafspraken over het evenementenbeleid zijn inmiddels door de projectorganisatie overgedragen aan de staande organisaties en maken deel uit van de dagelijkse taakuitvoering.

9. Verdeling van de politiesterkte

Het Regionaal Veiligheidsoverleg heeft de operationele sterkte (OS) en niet operationele sterkte (NOS) verdeeld over de verschillende onderdelen van de politie-eenheid. Deze verdeling wordt in 2017 geëvalueerd.

Tussen 2015 en 2018 wordt de politie Rotterdam ingericht conform het Ontwerpplan Nationale politie. De vorming van robuuste basisteams staat centraal. Het basisteam verricht alle handhavings- en toezichttaken, de noodhulptaak en de intakefunctie binnen een bepaald gebied. De noodhulp, die nu gescheiden georganiseerd is van de wijkpolitie, wordt geïntegreerd in de basisteams. Wijkagenten zijn de sleutelfiguren binnen het basisteam. Het basisteam beschikt over eigen opsporingscapaciteit voor de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit.

Basisteams zijn georganiseerd in districten. Op districtsniveau is er een districtsrecherche voor de aanpak van delicten met hoge impact. De districtsrecherche ondersteunt de basisteams bij hun probleemgerichte aanpak. Binnen elk district is flexibele capaciteit beschikbaar in het zogenoemde flex-team.

De politie-eenheid beschikt verder over een Dienst Regionale Recherche voor de bestrijding van de zwaardere vormen van criminaliteit, een Dienst Regionaal Operationeel Centrum (onder andere 112-centrale en de meldkamer), een Dienst Regionale Informatieorganisatie en een Dienst Regionale Operationele Samenwerking (onder meer een parate eenheid, Regionaal Service Centrum en arrestantentaken). Daarnaast is er nog een kleine stafafdeling en planning (capaciteitsmanagement). De politie Rotterdam heeft als enige eenheid een Zeehavenpolitie.

Inrichtingsvoorstel Regionale Eenheid		FTE	OS	NOS
1. Leiding Regionale Eenheid		4	4	0
2. Regiostaf en Bedrijfsvoering	Leiding & ondersteuning	1		1
	Bestuursondersteuning	45,8		45,8
	Politieprofessie	28	26	2
	Control	17,5		17,5
	Communicatie	24		24
	Integriteit en Veiligheid	36	23	13
	Totaal Regiostaf	152,3	49,0	103,3
	Capaciteitsmanagement	59		59
	Totaal Bedrijfsvoering	59	0	59
3. Districten en basisteams	Leiding + ond.	18	12	6
	Basisteams	2856,5	2839,5	17
	waarvan rechercheurs tactisch opsporen	119	119	
	Districtsrecherche	521,5	521,5	
	Flexteam	180	180	
	Totaal Districten en teams	3576	3553	23
4. ZHP	Leiding + ond.	5	4	1
	Basisteam	159	158	1
	Districtsrecherche	62	62	
	Grenstoezicht	128	128	
	Totaal Zeehavenpolitie	353	351	2

5. DRR	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Opsporing Generiek	155,5	155,5	
	waarvan leiding	2	2	
	waarvan Generiek	122,5	122,5	
	waarvan TGO/Cold Case	22	22	
	waarvan Rechtshulp	6	6	
	waarvan Werkvoorbereiding	3	3	
	Thematische Opsporing	155	155	
	waarvan leiding	2	2	
	waarvan Milieu	36	36	
	waarvan Finec	12	12	
	waarvan Zeden	90	90	
	waarvan Kipo	15	15	
	Vreemdelingenpolitie	163,5	163,5	
	Opsporing Ondersteuning	304,4	304,4	
	waarvan leiding	3	3	
	waarvan Observatieteam/STO	92	92	
	waarvan Forensisch opsporen	158,4	158,4	
	waarvan Financieel opsporen	18	18	
waarvan Digitaal opsporen	25	25		
waarvan Ondersteuningsdesk	8	8		
	Totaal Dienst Regionale Recherche	781,4	780,4	1
6. ROC	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Meldkamer	94	94	
	Totaal Regionaal Operationeel Centrum	97	96	1
7. DRIO	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Real-time Intelligence	97	97	
	Districts- / Dienstinformatieknooppunten	120	120	
	Inwinning	95	95	
	waarvan leiding	1	1	
	waarvan CIE	50	50	
	waarvan OIE	20	20	
	waarvan WVV / RID (incl. 1 fte leiding)	24	24	
	Onderzoek en Analyse	62	62	
	Business Intelligence & Kwaliteit	10	10	
	Totaal Dienst Regionale Informatie Organisatie	387	386	1
8. DROS	Leiding & ondersteuning	3	2	1
	Regionale Conflict en Crisisbeheersing	68	68	
	waarvan leiding	1	1	
	waarvan Team crisisbeheersing	26	26	
	waarvan Team surveillancehonden	41	41	
	Parate Eenheid	99	99	
	Infrastructuur	145	145	
	waarvan leiding	2	2	
	waarvan team nodale oriëntatie	19	19	
	waarvan team verkeer	107	107	
	waarvan team technisch toezicht	17	17	
	Regionaal Service Centrum	112	112	
Arrestantentaken	215	215		
Regionale coördinatie taken	39,5	35,5	4	
	Totaal Dienst Regionale Ondersteuning	681,5	676,5	5
Totaal	TOTAAL EENHEID	6091,2	5895,9	195,3
	Totaal Opsporing	1484	1483	1
	Totaal Basispolitiezorg (excl. rechercheurs in basisteam)	2936	2913	23
	Paraatheid	99	99	0

Bijlage I Doelstellingen 2015 - 2018

Voor de thema's HIC en Ondernijning maken de minister en de regioburgemeesters meerjarig kwantitatieve resultaatsafspraken. De discussie hierover is nog gaande. De inzet van de regio is hieronder opgenomen. Tevens zijn opgenomen kwantitatieve afspraken voor de regionale doelstellingen 'vertrouwen in veiligheid' en 'dienstverlening'. Voor beide doelstellingen geldt dat het verschil tussen de score van de eenheid en die van gemiddeld in Nederland verkleind moet worden.

Kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen op de overige thema's worden uitgewerkt per jaarschijf. Verslaglegging hiervan vindt plaats in het jaarverslag van de politie Rotterdam. Monitoring van doelstellingen in gemeentelijke veiligheidsplannen e.d. vindt op lokaal niveau plaats.

Referentiejaar 2011	2015	2016	2017	2018	Mutatie t.o.v. referentiejaar
HIC-delicten					
Overvallen misdrijven					
486	nb*	nb*	nb*	300	- 39 %
Oplossingspercentage overvallen					
46 %	nb*	nb*	nb*	55 %	+ 20 %
Straatroof misdrijven					
1.630	nb*	nb*	nb*	1.200	- 26 %
Ophelderingspercentage straatroof					
29 %	nb*	nb*	nb*	35 %	+ 20 %
Woninginbraken misdrijven					
8.470	nb*	nb*	nb*	7.500	- 12 %
Ophelderingspercentage woninginbraak					
10 %	nb*	nb*	nb*	12 %	+ 20 %

* Doelstelling wordt jaarlijks in jaarschijf geformuleerd.

2012	2013	Doelstelling	2015	2016	2017	2018
Vertrouwen in veiligheid:						
Voelt zich wel eens onveilig in het algemeen						
39,3 %	38,1 %		36,7*			
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt						
21,8 %	21,8 %		18,8*			
Dienstverlening:						
Tevredenheid over het laatste contact met politie						
54,8 %	55,9 %		57,9*			

* is score van Nederland gemiddeld in 2013.

2012	2013	Doelstelling 2018	2015	2016	2017	2018
Ondernijning:						
Aanpak criminele samenwerkingsverbanden						
Instroom OM zaken cybercrime						
Instroom OM zaken horizontale fraude						
Afpakken						

Tabel wordt ingevuld na afronding van besluitvorming in art. 19 overleg.